

Plik pobrany ze strony

www.cka.pl www.rozwiazania.pl

MODELE ODPOWIEDZI I SCHEMATY OCENIANIA ZADAŃ Z ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO II

Temat 1.: Odczytanie (analiza i interpretacja) wiersza Adama Zagajewskiego *Szybki wiersz*.

I. ROZWINIĘCIE TEMATU (można uzyskać maksymalnie 22 punkty)	Punktacja
1. wstępne odczytanie całości, np.:	0-1
– refleksja o sobie dzisiejszym (i o dzisiejszej sztuce) – liryka osobista, bezpośrednia, refleksyjna,	
2. rozpoznanie podmiotu lirycznego, np.:	0-1
– człowiek współczesny mający poczucie zagubienia (noc, pytania),	
– człowiek w drodze (dosłownie i w przenośni – <i>homo viator</i>),	
3. nazwanie zasady kompozycji: kontrast dwóch czasów – dawniej i dziś (dwóch stylów życia, dwóch kultur),	0-1
4. wskazanie symboli tych czasów: pędzący chorał gregoriański i samochód,	0-1
5. odczytanie tych symboli, np.: harmonia świata (oparta na głębokiej wierze pewność logiczności i celowości jego "konstrukcji") – zagubienie (niepewność, wewnętrzne „rozdwojenie”),	0-1
6. argumentacja odczytania – dostrzeżenie sposobu mówienia, np.:	0-2
– spokojne głosy, słodcy mnisi,	
– opis życia podróżnika (epitet <i>kruche</i> , porównanie do rozdartej mapy)	
– opis chmur, ku którym zmierza (dobór epitetów, porównanie do opaski na oczach skazańca),	
– opis kierunku jazdy (metafora: <i>otchłań połykająca twarde lzy gradu</i>),	
– powtórzenie <i>daleko</i> ,	
7. zestawienie „wartości” przypisanych kategoriom „dawniej” i „dzisiaj”, np.:	0-3
– trwałość i pewność (mury) – słabość (cienka blacha),	
– trwanie (czuwanie) – pęd, pośpiech (ucieczka),	
– spokój (zapomnienie) – niepokój, bycie w drodze (podróż),	
8. dostrzeżenie, że przeciwstawienie obejmuje także sztukę (chorał – szybki wiersz),	0-1
9. odczytanie tych znaków, np.: powaga, dostojność – „bylejakość”, pospieszność,	0-1
10. dostrzeżenie podkreślenia kontrastu przez zastosowanie „zamiast”,	0-1
11. interpretacja tytułu, np.:	0-1
– dosłownie: utwór napisany naprędce,	
– metaforycznie: znak współczesności,	
– określenie rangi wiersza: opozycja wobec patosu i powagi hymnu jako pieśni kierowanej do Boga (Ojczyzny...),	
12. odczytanie zakończenia, np. doznanie i przeżycie małości „dzisiaj”,	0-1
13. wskazanie środków stylistycznych służących wyrażeniu tego doznania, np.:	0-1
– „mała, zmęczona gwiazda” (symbolika przewodniczki) – zastosowanie pomniejszających epitetów,	
– typ metafor (w tym personifikacja): <i>brzytwa horyzontu, czarny ptak wieczoru, noc, wdowa po marzeniach</i> ,	

14. wykorzystanie kontekstów, 0-1
np.:
- utworów ukazujących współczesność przez zestawienie z czasem minionym,
 - topiki życia jako drogi (*homo viator*),
15. znajomość i umiejętne stosowanie terminologii teoretycznoliterackiej, 0-1
16. podsumowanie: 0-4
- pełne: np. dostrzeżenie, że konfrontacja współczesności z czasem minionym prowadzi w wierszu do refleksji o małości dnia dzisiejszego: człowiek, żyje w świecie pozorów, namiastek prawdziwych wartości, a tworzona pośpiesznie sztuka nie ma znamion trwałości, (4)
 - częściowe: np. dostrzeżenie pesymistyczności refleksji nad życiem i sztuką, (2)
 - próba podsumowania: np. dostrzeżenie pesymistyczności refleksji nad życiem. (1)

II. KOMPOZYCJA (3 punkty)

Kompozycję wypracowania ocenia się wtedy, gdy przyznane zostały punkty za rozwinięcie tematu

- podporządkowana zamysłowi funkcjonalnemu wobec tematu, spójna wewnętrznie, przejrzysta i logiczna; pełna konsekwencja w układzie graficznym, 3
- uporządkowana wobec przyjętego kryterium, spójna; graficzne wyodrębnienie głównych części, 1

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

III. STYL (3 punkty)

- jasny, żywy, swobodny, zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi; urozmaicona leksyka, 3
- zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, na ogół jasny; wystarczająca leksyka, 1

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

IV. JĘZYK (maksymalnie 10 punktów)

- język w całej pracy komunikatywny, poprawna, urozmaicona składnia, poprawne: słownictwo, frazeologia, fleksja, 10
- język w całej pracy komunikatywny, poprawne: składnia, słownictwo, frazeologia i fleksja, 7
- język w całej pracy komunikatywny, poprawna fleksja, w większości poprawne składnia, słownictwo, frazeologia, 4

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

V. ZAPIS (maksymalnie 2 punkty)

- bezbłędna ortografia, poprawna interpunkcja (nieliczne błędy), 2
- poprawna ortografia (nieliczne błędy różnego stopnia), na ogół poprawna interpunkcja, 1

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

VI. SZCZEGÓLNE WALORY 0-4

Temat 2.: Kobiety kupują stroje. Jak o kobiecym stylu zachowania opowiadają narratorzy we fragmentach *Lalki* Bolesława Prusa i *Esther* Stefana Chwina?

I. ROZWINIĘCIE TEMATU (można uzyskać maksymalnie 22 punkty)

	Punktacja
1. dostrzeżenie odmienności ukazanych sytuacji, np.:	0-2
– Izabella Łęcka dobrze wie, po co przyszła (określony numer rękawiczek), – panna Estheher przebiera, wybiera, waha się przy wyborze,	
2. opis miejsca, w którym rozgrywają się zdarzenia we fragm. <i>Lalki</i> , np.:	0-1
– galanteryjny sklep Wokulskiego prowadzony przez Rzeckiego, – klienci obsługiwani przez rozpoznawalnych z powodu charakterystycznych gestów subiektów, – każdy ma swoje miejsce i zajęcia (czuwanie Rzeckiego, obsługiwanie klientów, rachunki Wokulskiego), – możliwość wzajemnego obserwowania się i klientów, i sprzedających,	
3. opis miejsca, w którym rozgrywają się zdarzenia we fragm. <i>Esther</i> , np.:	0-1
– wytworny sklep Hersego znany z bogactwa wytwornych towarów („Wielkie drzwi ze złożoną nazwą...”, wypełnione szklane szafy, o Legrande pisano w prasie), – sprawnie obsługiwany (zachowanie subiekta – już przy drzwiach; sposób obsługiwania bohaterki przez Legrande’a),	
4. charakterystyka zachowania bohaterki <i>Lalki</i> , np.:	0-4
– manifestacyjne wejście do sklepu (drzwi otworzył stangret „z loskotem”, a ona weszła „z podniesioną głową”), – jej wejście wywiera wrażenie na wszystkich, zakłóca rytm pracy (zalega cisza, obecni przerywają czynności, obserwują Izabellę), – Izabella Łęcka swoim zachowaniem ekscytuje obecnych (zachowanie młodzieńca i Mraczewskiego), – zakupy to dla niej okazja do uprawiania flirtu (upozowane zachowanie, kokietria), – flirtując z subiektem, narusza granicę przyzwoitości (pożądliwy wzrok Mraczewskiego),	
5. charakterystyka zachowania bohaterki <i>Esther</i> , np.:	0-4
– naturalne wejście klientki do wytwornego sklepu, – szukanie akceptacji mężczyzny (pytania do pana Aleksandra), – pozorność potrzeby zaakceptowania wyboru przez mężczyznę (refleksje pana Aleksandra), – zachowanie panny Esther jako wyraz pełnej kobiecości „zabawy chwilą i zmysłami”, – zachwyca sobą i gestami otoczenie (dyskretni i taktowni subiekci pragną jej usłużyć, zadowolić i spełnić pragnienia), – zanim wybierze – sprawdza przez dotyk i mierzenie jakość towaru (zmysłowość), – wrażliwa na obraz i dotyk, a nie na słowa (liczy się dla niej odbicie w lustrze, prawda wyglądu),	

6. rozpoznanie typu narratora, 0-2
np.:
- wszechwiedzący narrator trzecioosobowy w *Lalce* (szczegółowo opisuje zachowania i myśli bohaterów),
 - narrator w pierwszej osobie liczby pojedynczej, uczestnik zdarzenia w *Esther*,
 - w lekko ironicznym dystansie wobec bohaterki w *Lalce*,
 - zafascynowany bohaterką w *Esther* (bacznie obserwuje ją i jej odbicie w lustrze, opisuje materiały jako oprawę dla urody Esther i kobiecej zachłanności na stroje),
7. nazwanie językowych sposobów prezentowania bohaterek (stosunku narratorów do nich) – wystarczy wskazać po jednym sposobie dla każdego utworu 0-2
np.:
- w *Lalce* wartościujące wyrazy, komentarze postawy, zdrobnienia w wypowiedzi Mraczewskiego,
 - w *Esther* nagromadzenie wyliczeń, pytań, epitetów plastycznych,
8. wykorzystanie kontekstów, 0-1
np.:
- motyw odbicia w lustrze i jego symbolika,
9. znajomość i umiejętne stosowanie terminologii teoretycznoliterackiej, 0-1
10. podsumowanie: 0-4
- pełne: np. dostrzeżenie, że typowa sytuacja kupowania posłużyła we fragmentach stworzeniu zupełnie różnych portretów kobiet – Izabella Łęcka prowadzi świadomą grę, natomiast bohaterka Chwina zachwyca swą naturalną, zmysłową kobiecością; dostrzeżenie, że w *Esther* mamy do czynienia ze spojrzeniem na kobietę zafascynowanego nią mężczyzny, podczas gdy w *Lalce* dystans narratora wobec bohaterki może sugerować próbę obiektywnego spojrzenia na nią, (4)
 - częściowe: np. dostrzeżenie, że typowa sytuacja kupowania posłużyła we fragmentach stworzeniu zupełnie różnych portretów kobiet – Izabella Łęcka prowadzi świadomą grę, natomiast bohaterka Chwina zachwyca swą naturalną, zmysłową kobiecością, (2)
 - próba podsumowania: np. dostrzeżenie, że typowa sytuacja kupowania posłużyła we fragmentach stworzeniu zupełnie różnych portretów kobiet, (1)

II. KOMPOZYCJA (3 punkty)

Kompozycję wypracowania ocenia się wtedy, gdy przyznane zostały punkty za rozwinięcie tematu

- podporządkowana zamysłowi funkcjonalnemu wobec tematu, spójna wewnętrznie, przejrzysta i logiczna; pełna konsekwencja w układzie graficznym, 3
- uporządkowana wobec przyjętego kryterium, spójna; graficzne wyodrębnienie głównych części, 1

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

III. STYL (3 punkty)

- jasny, żywy, swobodny, zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi; urozmaicona leksyka, 3
- zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, na ogół jasny; wystarczająca leksyka, 1

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

IV. JĘZYK (maksymalnie 10 punktów)

- język w całej pracy komunikatywny, poprawna, urozmaicona składnia, poprawne: słownictwo, frazeologia, fleksja, 10
- język w całej pracy komunikatywny, poprawne: składnia, słownictwo, frazeologia i fleksja, 7
- język w całej pracy komunikatywny, poprawna fleksja, w większości poprawne składnia, słownictwo, frazeologia, 4

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

V. ZAPIS (maksymalnie 2 punkty)

- bezbłędna ortografia, poprawna interpunkcja (nieliczne błędy), 2
- poprawna ortografia (nieliczne błędy różnego stopnia), na ogół poprawna interpunkcja, 1

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

VI. SZCZEGÓLNE WALORY 0-4